Jundishapur

Scientific Medical Journal

Research Paper

Investigating the Effect of Magnetic Field on Radiation Dose Distribution in Radiotherapy using Photon and Electron Beams of Linear Therapeutic Accelerators

Morteza Hashemizadeh¹, ¹Mansour Zabihzadeh^{1, 2, 3}, Hojatollah Shahbazian³, Jafar Fatahi-Asl⁴, Marziyeh Reshadatian¹

1. Department of Medical Physics, School of Medicine, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

2. Cancer Research Center, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

3. Department of Clinical Oncology, School of Medicine, Golestan Hospital, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

4. Department of Radiology Technology, School of Allied Medical Sciences, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

Citation Hashemizadeh M, Zabihzadeh M, Shahbazian H, Fatahi-Asl J, Reshadatian M. [Investigating the Effect of Magnetic Field on Radiation Dose Distribution in Radiotherapy using Photon and Electron Beams of Linear Therapeutic Accelerators (Persian)]. Jundishapur Scientific Medical Journal. 2023; 22(4):425-437. 10.32592/JSMJ.22.3.425

¹¹ https://doi.org/10.32592/JSMJ.22.3.425

ABSTRACT

Background and Objectives Magnetic fields can be used in radiation therapy to reduce electron contamination and improve dose delivery accuracy. MRIgRT systems use magnetic fields to track the position of the tumor during treatment and precisely deliver the dose from electron beams to the tumor, which will lead to improved treatment outcomes and reduced side effects.

Subjects and Methods The MCNP 6.1 Monte Carlo code was used to simulate the Varian 2100 C/D LINAC in both photon and electron modes. Percentage depth dose curves, dose profiles, and the fluence of contaminating electrons and photons were calculated. Dose profile penumbra and dose differences were calculated for different modes. In the second phase of the study, a constant 1.5 Tesla longitudinal magnetic field was applied to a water phantom that was aligned with the direction of the radiation beam.

Results The MD reduced the surface dose by 8.3% and the dose profile penumbra by 5.6% at the surface of the water phantom. The MD removes all contaminating electrons from the radiation field without affecting the number of photons. The application of a 1.5 Tesla longitudinal magnetic field increased the dose by 4% in the maximum dose depth region and reduced the penumbra by 20% and the off-axis dose by 57% at the same depth. **Conclusion** The MD reduces surface dose, off-axis dose, and dose profile penumbra. The

Received: 19 Nov 2023 Accepted: 10 Dec 2023 Available Online: 19 Feb 2024

longitudinal magnetic field reduces penumbra and off-axis dose in electron beams. Keywords Dose distribution, Magnetic field, MR-LINAC, Radiotherapy

* Corresponding Author:

Mansour Zabihzadeh

Address: Department of Medical Physics, School of Medicine, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Golestan Blvd., Ahvaz 61357-33118, Iran.

Tel: +98 9125032283 E-Mail: manzabih@gmail.com **Scientific Medical Journal**

Extended Abstract

Introduction

R adiotherapy is a fundamental cancer treatment utilizing ionizing radiation such as photons and electrons. It seeks to eradicate cancer cells while minimizing harm to surrounding healthy tissues. Precision in delivering radiation dose to the target area is vital for effective treatment.

One challenge in radiotherapy is electron contamination, where charged electrons in photon beams can increase skin dose and harm surrounding tissues. Factors contributing to this include flattening filter, air gap, and ionization chamber. Magnetic fields effectively reduce electron contamination by deflecting electrons, preventing them from reaching healthy tissues. Studies show a 90% reduction in contamination and a 20% decrease in skin dose with a magnetic deflector (MD).

Recent research focuses on developing systems that integrate electron radiation with magnetic resonance imaging (MRI), known as MRI-guided Radiation Therapy (MRIgRT). These systems offer advantages, allowing precise tumor tracking and optimized dose planning. Magnetic fields guide electron radiation, which will lead to enhanced accuracy and reducing side effects. However, limited research has been conducted on longitudinal magnetic fields in electron therapies.

The application of magnetic fields in radiotherapy holds significant potential for improving treatment outcomes and reducing side effects. Ongoing research is expected to broaden the future applications of magnetic fields in radiotherapy. Therefore, this study aims to investigate the application and effects of magnetic fields on dosimetric parameters using Monte Carlo simulation, focusing on reducing electron contamination and applying longitudinal magnetic fields in electron beams.

Methods

The study employed the Monte Carlo MCNP code version 6.1.0 to simulate the Varian 2100 C/D Linear Accelerator (LINAC) in both photon (18 MV) and electron (9 MeV) modes. The LINAC components, such as the electron source, target, primary collimator, vacuum window, flattening filter (for photon mode), scattering foil (for electron mode), ionization chamber housing, mirror, and secondary collimator were meticulously simulated. Dosimetric data were calculated for a source-to-surface distance (SSD) of 100 cm and a field size of 10×10 cm², with electron and photon energy cut-offs set at 0.5 and 0.01 MeV, respectively. To ensure accuracy (<2% relative error), a billion initial electrons were used for flux and absorbed dose calculations. Dosimetric calculations were conducted with voxel dimensions of $2 \times 2 \times 2$ mm² to compute percentage depth dose (PDD) curves and dose profiles in a water phantom (50×50×50 cm³). To calculate the dosimetric parameters caused by applying the longitudinal magnetic field in the water phantom as a result of electron radiation, the PDD and the dose profile were calculated for each MC program.

The study also incorporated magnetic fields using MCNP 6.1.0, applying a constant 1 Tesla magnetic field under the LINAC's secondary collimators to eliminate the contaminating electrons. Subsequently, a 1.5 Tesla longitudinal magnetic field was applied to the water phantom in alignment with the radiation beam direction.

The analysis involved calculating penumbra and dose differences using specified equations. Origin 2021 software was employed in plotting curves and figures, with PDD curves normalized to the central axis dose for the standard reference field, and dose profiles normalized at each depth to the central axis dose.

Results

The study investigated the impact of a MD on reducing electron contamination in 18 MV photon radiation and the effects of a longitudinal 1.5 Tesla magnetic field on 9 MeV electron radiation.

In the 18 MV photon scenario, PDD curves were analyzed for a 10×10 cm² field at SSD=100 cm. The MD usage resulted in an 8.3% surface dose reduction, with a partial dose reduction in the build-up region and no alteration in dmax in the standard flattening filter (FF) condition. Absorbed dose profiles at the phantom surface revealed a 5.6% penumbra reduction with MD, and off-axis doses at 6.5 cm were decreased by 6.5%. The MD showed significant effectiveness in reducing electron contamination without impacting photon quantity, as evident in the energy spectra.

For 9 MeV electron radiation with a longitudinal 1.5 Tesla magnetic field, PDD curves displayed a 4% dose increase at the maximum dose depth, particularly in the build-up region. Absorbed dose profiles indicated a 20% reduction in penumbra at the maximum dose depth and a substantial 57% decrease in off-axis dose at 6.5 cm depth. The findings suggest that the longitudinal magnetic field effectively influences the dose distribution in electron radiation.

Conclusion

The study employed a Monte Carlo model to precisely analyze dosimetric parameters for an 18 MV-Varian LINAC with a MD. The MD implementation effectively reduced surface and off-axis doses by eliminating contaminated electrons, and maintaining photon output integrity. This reduction extended up to the build-up region, showcasing MD's efficacy in dose optimization. Furthermore, MD showed marginal effects on decreasing flatness and penumbra in surface dose profiles. The investigation expanded to dosimetric parameters for electron beams in the presence of a longitudinal magnetic field, unveiling the substantial impact of Lorentz force on particle trajectory. When the initial particle velocity exhibited a component perpendicular to the magnetic field, the Lorentz force induced a helical motion of electrons around the magnetic field axis. As a result, laterally scattered electrons moved parallel to the magnetic field, leading to decreased penumbra and off-axis dose. Simultaneously, the surface dose increased due to the longitudinal magnetic field configuration. These findings highlight the potential of magnetic fields in optimizing dosimetry for radiotherapy applications.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

The current research was approved by the Research Ethics Committee of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences (Ref. ID: IR.AJUMS.MEDICINE. REC.1402.012).

Funding

There are no financial disclosures and funding/support.

Authors contributions

Conceptualization, methodology: Mansour Zabihzadeh; Supervision, data curation, software, and initial draft preparation: Morteza Hashemizadeh and Mansour zabihzadeh;

Writing, review & editing: Mansour Zabihzadeh, Morteza Hashemizadeh, Hojatollah Shahbazian, Jafar Fatahi-Asl,

Marziyeh Reshadatian ;

Final approval: All authors.

Conflicts of interest

There is no conflict of interest.

Acknowledgements

This study was a part of the MSc thesis written by Morteza Hashemizadeh. This research was funded by the Vice-Chancellor for Research Affairs of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences (Grant No. CRC-0210).

مجله علمی پزشکی **جنــدی شــاپور**

مقاله پژوهشی

بررسی تأثیر میدان مغناطیسی بر توزیع دُز تشعشعی در رادیوتراپی با استفاده از باریکههای فوتونی و الکترونی شتابدهندههای خطی درمانی

مرتضی هاشمی زاده^{۱، *}منصور ذبیح زاده ^{۲،۲،۱}، حجت اله شهبازیان^۳، جعفر فتاحی اصل^۴، مرضیه رشادتیان^۱

۱. گروه فیزیک پزشکی، دانشکدهی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندیشاپور اهواز، اهواز، ایران. ۲. مرکز تحقیقات سرطان، دانشگاه علوم پزشکی جندیشاپور اهواز، اهواز، ایران. ۳. گروه انکولوژی بالینی، دانشکدهی پزشکی، بیمارستان گلستان، دانشگاه علوم پزشکی جندیشاپور اهواز، اهواز، ایران.

۴. گروه تکنولوژی پر توشناسی، دانشکدهی پیرا پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، اهواز، ایران.

Citation Hashemizadeh M, Zabihzadeh M, Shahbazian H, Fatahi-Asl J, Reshadatian M. [Investigating the Effect of Magnetic Field on Radiation Dose Distribution in Radiotherapy using Photon and Electron Beams of Linear Therapeutic Accelerators (Persian)]. Jundishapur Scientific Medical Journal. 2023; 22(4):425-437. 10.32592/JSMJ. 22.3.425

doi https://doi.org/10.32592/JSMJ.22.3.425

نویسنده مسئول: منصور ذبیح زاده نشانی: ایران، اهواز، بلوار گلستان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، گروه فیزیک پزشکی، دانشکدهی پزشکی. **تلفن:** ۹۸۹۱۲۵۰۳۲۲۸۳+

رايانامه: <u>manzabih@gmail.com</u>

مقدمه

پرتودرمانی یکی از روشهای اصلی درمان سرطان است که در آن، با استفاده از پرتوهای یونیزه کننده، مانند فوتون ها و الکترون ها، سلول های سرطانی را از بین میبرند. برای درمان مؤثر سرطان، دُز ناشی از پرتوها باید به طور دقیق به منطقه ی هدف تحویل داده شود، در حالی که باید از آسیب به بافتهای سالم اطراف جلوگیری شود [۱, ۲].

آلودگی الکترونی

یکی از چالشهای پرتودرمانی ألودگی الکترونی است. ألودگی الکترونی به حضور الکترون های باردار در پرتوهای فوتون اشاره دارد. این الکترون ها می توانند به افزایش دُز پوست منجر شوند و به بافتهای سالم اطراف آسیب برسانند و باعث عوارض جانبی پرتودرمانی شوند [۳].

عوامل مختلفي ميتوانند باعث آلودگي الكتروني شوند؛ از جمله فيلتر تخت کننده (FF) [۴]، حجم هوا بین فانتوم و سر دستگاه شتابدهنده [۵] و اتاقک يونيزان و آينه [۶].

كاهش آلودكي الكتروني با ميدان مغناطيسي

میدان های مغناطیسی میتوانند برای کاهش ألودگی الکترونی به کار روند. میدانهای مغناطیسی میتوانند الکترونهای آلوده را منحرف کنند و از رسیدن آنها به بافتهای سالم جلوگیری کنند [۷-۷] .

مطالعات نشان دادهاند که میدان های مغناطیسی می توانند به طور مؤثر، ألودگی الکترونی را کاهش دهند؛ بهعنوان مثال، مطالعهای نشان داد که استفاده از منحرف کننده ی مغناطیسی می تواند آلودگی الکترونی را تا ۹۰ درصد و دُز پوست را تا ۲۰ درصد کاهش دهد [۷].

توسعهی سیستمهای تشعشع الکترونی با ترکیب اسکنر مغناطیسی (MR)

در سالهای اخیر، تحقیقات زیادی در زمینهی توسعهی سیستمهای تشعشع الكتروني با تركيب اسكنر مغناطيسي (MR) انجام شده است. اين سيستهها سيستههاي (MRIgRT) سيستهها سيستهها شناخته می شوند [۱۰].

MRIgRT مزایای زیادی نسبت به روش های سنتی پرتودرمانی دارد. MRIgRTمی تواند به طور دقیق، موقعیت تومور را در طول درمان ردیابی کند و بهینهسازی برنامهریزی دُز را فراهم کند. این امر میتواند به بهبود نتایج درمان و کاهش عوارض جانبی کمک کند [۱۱-۱۲].

میدانهای مغناطیسی می توانند در توسعهی سیستمهای MRIgRT نقش

مهمی ایفا کنند. تصاویر برخط ناشی از میدان های مغناطیسی در این سیستم می توانند برای هدایت و تحویل دُز ناشی از پر توهای الکترونی بهسمت تومور به کار روند. این امر می تواند دقت تحویل دُز را بهبود بخشد و به کاهش عوارض جانبی کمک کند [۱۰].

تاکنون، تحقیقات کافی در خصوص تأثیرات میدان های مغناطیسی طولی در درمان های الکترونی انجام نشده است. مطالعات اولیه در این زمینه عمدتاً به استفاده از میدانهای مغناطیسی عرضی محدود شده است.

در سال ۱۹۸۵، Weinhous شبیهسازیهایی با استفاده از دستگاههای مغناطیسی مختلف نصبشده در اطراف فانتوم آب انجام داد. این دستگاهها گرادیان های قوی ایجاد می کردند و ویژگی های پرتو الکترونی را قبل از ورود به فانتوم تغییر میدادند [۱۳]. Bielajew در سال ۱۹۹۳، شبیه سازی هایی را با استفاده از پرتوهای مدادی در داخل میدان های مغناطیسی یکنواخت انجام داد. این شبیهسازیها نشان داد که میدانهای مغناطیسی می توانند باعث کاهش و بهبود محدودهی نیم سایه شوند [۱۴]. Litzenberg در سال ۲۰۰۱، آزمایش هایی با استفاده از یک آهنربای سلنوییدی قوی و پرتوهای الکترونی دایرهای انجام داد. نتایج این آزمایشها نشان داد که میدانهای مغناطیسی طولی می توانند باعث تمرکز قابل ملاحظهای از شعاعهای الکترونی به سمت بالاتر شوند [16]. Chen نیز در سال ۲۰۰۵، مطالعهای از نوع شبیهسازی انجام داد که بر اساس کار لیتزنبرگ بود. نتایج این مطالعه نشان داد که بهبود دُز در پرتوهای الکترونی تحت تأثير ميدان هاى مغناطيسي طولى، با تمركز پرتوهاى بيروني مرتبط است [۱۶]. همچنین، آقای Andrei Ghila و همکاران به بررسی تأثیرات میدان مغناطیسی طولی در تابشهای فوتونی پرداختهاند و نتایج خود را گزارش دادهاند [۱۷].

در نتیجه، کاربست میدانهای مغناطیسی در پرتودرمانی پتانسیل بالایی برای بهبود نتایج درمان و کاهش عوارض جانبی دارد. تحقیقات در زمینه ی کاربرد میدان های مغناطیسی در پرتودرمانی ادامه دارد و انتظار میرود که این کاربردها در آینده گسترش یابد.

هدف از این مطالعه بررسی کاربرد میدان مغناطیسی و اثرهای آن بر پارامترهای دُزیمتری با استفاده از کد شبیهسازی مونت کارلو در دو قسمت مجزا است:

الف: بررسی پارامترهای دُزیمتری ناشی از کاهش آلودگیهای الکترونی سر دستگاه شتابدهنده ی ۱۸ MV به وسیله ی منحرف کننده ی میدان مغناطیسی؛

ب: بررسی پارامترهای دُزیمتری ناشی از اعمال میدان مغناطیسی طولی بر فانتوم در تابش های الکترونی MeV. ^{مجله علمی} پزشکی **جنـــدی شـــاپور**

روش بررسی

شبیهسازی سر دستگاه شتابدهندهی خطی (LINAC)

از کد مونت کارلو MCNP نسخه ی ۶,۱٫۰ برای شبیه سازی Varian از کد مونت کارلو MCNP نسخه ی ۶,۱٫۰ برای شبیه سازی Varian ای کار ۵ در دو حالت فوتونی و الکترونی برای پرتو فوتون ۱۸۸۷ و پرتو الکترونی ۹ Me۷ استفاده شد. همان طور که در شکل ۱ نشان داده شده است، تمام اجزای LINAC مانند منبع الکترون، هدف، کولیماتور اولیه، پنجره ی خلاً، فیلترهای تخت کننده (برای حالت فوتونی)، Scattering foil (برای حالت الکترونی)، محفظه ی یونیزاسیون، آینه و کولیماتور ثانویه توسط MCN (نسخه ی ۶٫۱٫۰) به طور دقیق شبیه سازی شدند. داده های درزیمتری برای SSD برابر با ۱۰۰ سانتی متر و اندازه ی میدان ۱۰ × ۱۰ سانتی متر مربع محاسبه شد. قطع انرژی الکترون و فوتون بهترتیب ۵/۰ و ۲۰/۰ مگاولت بود. برای رسیدن به خطای نسبی قابل قبول (< ۲ درصد)، از یک میلیارد الکترون اولیه برای محاسبه ی شار و در جنبی شده استفاده شد.

شبیهسازی و اعمال میدان مغناطیسی

اخیراً، MCNP 6.1.0 امکان اعمال میدان مغناطیسی در هندسه ی مشخص شده و انتقال ذرات در آن را با استفاده از تکنیکهای یکپارچه سازی عددی (numerical integration) فراهم می کند. جزئیات بیشتر درباره ی انتقال MC ذرات باردار در حضور میدان مغناطیسی را می توان در انواع مقالات یافت [۱۸–۲۰].

در این مطالعه، برای شبیهسازی منحرفکنندهی مغناطیسی، میدان مغناطیسی ثابت ۲ ۱ (تسلا) در فضای ۱۵ × ۱۵ × ۱۰ سانتیمترمکعب زیـر کولیماتورهای ثانویهی سـر دستگاه LINAC برای حذف الکترونهای آلودهکننده از میدان تابش اعمال شد. همچنین، در گام بعد، میدان مغناطیسی طولی ثابت ۲ ۱/۵ (تسلا) به فانتوم آب اعمال شد که با جهت پرتو تابش مطابقت دارد.

محاسبات دُز در حالتهای مختلف

در این مطالعه، ابعاد وکسل در ۲ × ۲ × ۲ میلیمترمربع تنظیم شد تا منحنیهای PDD و پروفیلهای دُز را در فانتوم آب (۵۰ × ۵۰ × ۵۰ سانتیمترمکعب) محاسبه کند. انرژیهای قطع فوتون و الکترون بهترتیب در ۲۰/۱ مگاولت و ۲/۵ مگاولت تنظیم شدند. برای کاهش خطاهای محاسبات، از هیچگونه پراکندگی Rayleigh و سایر اجبارهای تعامل فوتون استفاده نشد. برای محاسبات کاهش آلودگی الکترونی با منحرف کننده ی مغناطیسی، دُز پروفایل در سطح فانتوم آب محاسبه شد. همچنین، شار مغناطیسی، دُز پروفایل در سطح فانتوم آب محاسبه شد. همچنین، شار روی هدف LINAC (با بازهی انرژی ۲۰/۱ مگاولت بهازای هر الکترون اولیه ۲/۱۰سانتیمترمکعب در سطح جلوی فانتوم آب و خارج از آن بررسی شد. طولی در فانتوم آب در اثر تابش الکترونی، درصد دُز عمق (PDD) و پروفایل دُز برای هر برنامه ی MC محاسبه شد. پروفایلهای دُز در عمق پروفایل دُز برای هر برنامه ی MC محاسبه شد. پروفایل های دُز در عمق

شکل ۱. موقعیت اجزای سر دستگاه LINAC واریان ۲۱۰۰ C/D در دو حالت فوتونی و الکترونی، فانتوم، منحرف کنندهی مغناطیسی (Magnetic deflector) و شماتیک موقعیت درصد دُز عمقی و پروفایل دُز جذبی در فانتوم

شهریور و مهر ۱۴۰۲. دوره ۲۲. شماره ۴

أناليز نتايج

نیم سایه ی پروفایل دُز و اختلاف دُز برای حالتهای مختلف با معادلات (۱) و (۲) بهترتیب محاسبه شد.

Penumbra (mm) = $d_{80} - d_{20}$ (1) Dose difference (%) = $\frac{D_2 - D_1}{D_1} \times 100$ (7)

که در آن، _۵d₈0 و ₂d در محاسبهی نیمسایه بهترتیب عمق پروفایل دُز ۸۰ درصد و ۲۰ درصد هستند. دُزهای موجود در D1 و D2 برای تعیین اختلاف دُز در حالتهای مختلف مقایسه شدند.

حداکثر خطای نسبی محاسبه کمتر از ۲ درصد بود. از نرمافزار Origin 2021 برای ترسیم منحنیها و شکلها استفاده شد. تمام دادههای مربوط به منحنیهای PDD به حداکثر دُز فانتوم آب در محور مرکزی پرتو حالت استاندارد نرمال شدند. در مقابل، برای پروفایلهای دُز، دادهها به دُز محور مرکزی در هر عمق دُز پروفایل نرمال شدند.

يافته ها

کاهش آلودگی الکترونی در تابش فوتونی NN MV بهوسیلهی منحرفکنندهی مغناطیسی (MD)

درصد دُز عمقى

منحنیهای PDD در محور پرتو مرکزی در فانتوم آب برای اندازهی

میدان ۱۰ × ۱۰ سانتیمترمربع در SSD=100 سانتیمتر بررسی شدند. همه یمنحنیهای PDD در شکل ۲ نشان داده شدهاند. همه ی منحنیها به حداکثر دُز عمق حالت FF استاندارد شدند. مقادیر PDD در عمق ۱۰ سانتیمتر (D₁)، عمق دُز حداکثر (d_{max}) و دُز سطح (D₀) در جدول ۱ جمع آوری شده است. استفاده از منحرف کننده ی مغناطیسی (MD) باعث کاهش ۸/۳ درصد از دُز سطح شد. استفاده از MD در مقایسه با حالت استاندارد به کاهش جزئی دُز در ناحیه ی Build-up منجر می شود. MD عمق دُز حداکثر را در حالت FF تغییر نمی دهد.

جدول ۱. درصد دُز عمق در سطح (D₀)، در عمق ۱۰ سانتیمتری (D₁₀) و عمق بیشینهی دُز (d_{max}) برای سناریوهای مختلف بیان شده است. همهی دُزها بر اساس حداکثر دُز در محور مرکزی پرتو از حالت استاندارد (FF) نرمال شدند.

d _{max} (cm)	D10 (%)	D ₀ (%)	شرايط
٣/٧	γ٩/٨	54/4	استاندارد
~ /\/	A . /Y	₩ 0 /0	منحرفكنندهى
1 / Y	X•/)		مغناطیسی (MD)

پروفایل دُز جذبی

پروفایل دُز جذبی در سطح فانتوم (عمق ۳ میلیمتر) با قدرت تفکیک ۲ میلیمتر محاسبه شد. مشخصات پروفایل دُز جانبی بهطور معمول در عمق ۱۰ سانتیمتر اندازهگیری میشود. بااینحال، در این مطالعهی خاص، هدف اصلی بررسی تأثیر الکترونهای آلوده بر سطح فانتوم است؛ بنابراین، پروفایل دُز جذبی در عمق کم گزارش میشود. پروفایل دُز جذبی آن در شکل ۳ نشان داده شده است.

شکل ۲. نمودار درصد دُز عمقی فوتون ۱۸ MV در حالت استاندارد با فیلتر تختکننده (FF) و با استفاده از منحرفکنندهی مغناطیسی (MD)

شکل ۳. نمودار پروفایل دُز جذبی نسبی فوتون ۱۸ MV در حالت استاندارد با فیلتر تخت کننده (FF) و با استفاده از منحرف کنندهی مغناطیسی (MD)

منحرف کننده مغناطیسی (MD) باعث کاهش ۶/۵ درصد از نیم سایه ی دُز پروفایل نسبت به حالت استاندارد شد. طبق جدول ۲، کاهش قابل توجهی در flatness در حالت FF وجود ندارد. دُز خارج از محور تغییرات زیادی را متحمل شده است، همان طور که در شکل ۳ نشان داده شده است. MD حذف الکترونهای آلوده کننده، دُز خارج از محور را کاهش می دهد. MD دُز خارج از محور را در فاصله ی عسانتی متری به میزان ۶/۵ درصد نسبت به حالت FF استاندارد کاهش می دهد.

جدول ۲. نی_مسایه، Un-flatness و دُز خارج از محور برای سناریوهای مختلف از پروفایلهای دُز سطحی در فانتوم آب محاسبه شد.

Off-axis dose (¼)	Un-flatness (¼)	Penumbra (mm)	شرايط
٩/+۶	٣/٣٣	۳/۳۸	استاندارد
٣/١٩	۳/۱۵	٣/١۶	MD

طيف انرژی فوتون و الکترون های ألوده

طیف فوتون و الکترون آلوده در SSD برابر با ۱۰۰ سانتیمتر محاسبه شد و در شکل ۴ نشان داده شده است. میانگین انرژی، انرژی بیشینهی شار، کل تابش فوتون و الکترونهای آلوده در سطح فانتوم بهترتیب در جداول ۳ و ۴ نشان داده شده است. MD تأثیر قابل توجهی در کاهش آلودگی الکترون داشت، بهطوری که تمام الکترونهای آلودهی موجود در سر دستگاه را در میدان تابشی حذف کرد، بدون اینکه هیچ تأثیری بر تعداد فوتونها بگذارد.

جدول ۳. انرژی متوسط، انرژی شارش حداکثر و شارش کل فوتونها در سناریوهای مختلف

			-),
Total	Energy of	Average	شرايط
fluence	maximum	energy	
(×10 ⁻⁴) *	fluence (MeV)	(MeV)	
१/४९	۰/۶	4/19	استاندارد
١/۴٩	•/۶	۴/۱۹	MD

*واحد شارش تعداد فوتون بر سانتی مترمربع بر ذره است.

جدول ۴. انرژی متوسط، انرژی شارش حداکثر و شارش کل الکترونهای آلوده در سناریوهای مختلف

	Average	Energy of	Total
شرايط	energy	maximum	fluence
	(MeV)	fluence (MeV)	(×10 ⁻⁴) *
استاندارد	۵/۵	١/۶	۳۷/۶
MD	•/•	•/•	•/•

تابش الکترونی ۹ MeV در حضور میدان مغناطیسی طولی ۱/۵ تسلا

درصد دُز عمقى

در بررسی نمودارهای PDD (شکل ۵)، حدود ۴ درصد افزایش دُز در ناحیهی عمق دُز حداکثر بهدلیل اعمال میدان مغناطیسی طولی (۱/۵ تسلا) مشاهده شد. افزایش دُز مشاهدهشده بهخصوص در ناحیهی Build-up مشهود است.

شکل ۴. نمودار طیف انرژی (الف) الکترونهای آلوده و (ب) فوتونهای ورودی به فانتوم آب در تابش فوتونی ۱۸ MV در حالت استاندارد با فیلتر تخت کننده (FF) و با استفاده از منحرفکنندهی مغناطیسی (MD)

شکل ۵. نمودار درصد دُز عمقی تابش الکترونی ۹ MeV در حضور و نبود میدان مغناطیسی ۱/۵ تسلا (BO)

شهریور و مهر ۱۴۰۲. دوره ۲۲. شماره ۴

پروفایل دُز جذبی

تمام پروفایل های دُز در اعماق مختلف در شکل ۶ نشان داده شده است. با استفاده از میدان مغناطیسی طولی، نیمسایه در عمق دُز بیشینه (۲/۵

<u>گی شاپرستی</u> شاپور جذ سانتیمتر) ۲۰ درصد (۱/۲ میلیمتر به ۱ میلیمتر) کاهش مییابد. بهدلیل اعمال میدان مغناطیسی طولی، دُز خارج از محور در فاصله ی ۶/۵ سانتیمتر در همان عمق به میزان ۵۷ درصد (۷/۵۷ درصد به ۳/۲۵ درصد) كاهش يافت.

مجله علمی یزش

شکل ۶ (A). نمودار پروفایل دُز جذبی نسبی تابش الکترونی ۹ Me۷ در حضور و نبود میدان مغناطیسی ۱/۵ تسلا (B0) در عمق های (الف) ۱/۱ سانتی متری، (ب) ۱/۹ سانتی متری و (ج) ۲/۵ سانتی متری

شکل ۶ (B). نمودار پروفایل دُز جذبی نسبی تابش الکترونی ۹ Me۷ در حضور و نبود میدان مغناطیسی ۱/۵ تسلا (B0) در عمق های (الف) ۱/۱سانتیمتری، (ب) ۱/۹سانتیمتری و (ج) ۲/۵سانتیمتری

شکل ۶ (c). نمودار پروفایل دُز جذبی نسبی تابش الکترونی ۹ Me۷ در حضور و نبود میدان مغناطیسی ۱/۵ تسلا (B0) در عمق های (الف) ۱/۱ سانتیمتری، (ب) ۱/۹سانتیمتری و (ج) ۲/۵ سانتی متری

بحث

تأثيرات ناشى از كاهش آلودكي الكتروني

الكترون هاى ألوده مي توانند توسط فعل و انفعالات پراكندگي غيرالاستيك فوتون های پرانرژی با اجزای مختلف سر دستگاه LINAC و مولکول های هوا بین سر دستگاه LINAC و سطح بدن بیمار ایجاد شود [۷]. این الکترونهای آلوده دُز برهم کنش، بهویژه دُز سطح را افزایش میدهند. در کاربردهای بالینی، هنگام طراحی برنامهی درمانی بهینه، این دُز سطح افزایشیافته ممکن است رساندن دُز تجویزشده به حجم هدف در عمق را بهدلیل احتمال جذب دُز غیرقابل قبول توسط پوست و بافتهای سالم محدود کند [۱]. از جداول ۱ و ۴، دادههای ما برای حالت FF نشان میدهد که اعمال منحرف کننده ی مغناطیسی ۱ تسلا (MD) تمام الکترون ها را از پرتو خارج کرده و باعث کاهش ۸/۳درصدی دُز سطح شده است.

منحرف کنندههای مغناطیسی از یک میدان مغناطیسی برای دست کاری ذرات باردار از طریق نیروی لورنتز، مانند الکترون های آلودهی ایجادشده در سر LINAC، استفاده می کنند. با منحرف کردن الکترون های آلوده از مسیر پرتو و بدن بیمار، دُز پوست بیمار را میتوان بهطور قابل توجهی کاهش داد. Damrongkijudom et al (۲۰۰۶) نشان داد که استفاده از ميدان مغناطيسي تعداد الكترونهاي آلوده را كه به پوست بيمار ميرسند،

کاهش میدهد و در نتیجه، کاهش ۲۰درصدی دُز پوست برای اندازهی میدان ۱۰ ×۱۰ سانتی متر برای پرتودرمانی فوتون ۶ مگاولت ایجاد می کند (۷). این مطالعه نشان داد که استفاده از MD برای کاهش الکترونهای آلوده، دُز سطح را در هر حالت FF کاهش میدهد. در مقایسه با حالت استاندارد، این کاهش ۸/۳ درصد بوده است.

تأثیرات ناشی از اعمال میدان مغناطیسی طولی ۱/۵ تسلا بر فانتوم آب

زاویهی بین جهت میدان مغناطیسی و سرعت اولیهی یک ذرهی باردار نقش حیاتی در تعیین حرکت ذره ایفا می کند. هنگامی که یک ذرهی باردار از طریق میدان مغناطیسی حرکت میکند، نیروی لورنتس را عمود بر میدان مغناطیسی و سرعت ذره تجربه می کند. در نتیجه، حرکت ذره تحت تأثیر زاویهی بین سرعت اولیهی آن و جهت میدان مغناطیسی قرار می گیرد [1-1.]

فرض کنید سرعت اولیهی ذره موازی با میدان مغناطیسی باشد. در این صورت، نیروی لورنتس وارد بر ذره صفر خواهد بود و ذره بدون تغییر مسیر به حركت مستقيم خود ادامه خواهد داد. بااين حال، فرض كنيد سرعت اوليه ی ذره دارای مؤلفهای عمود بر میدان مغناطیسی باشد. در این صورت، نیروی لورنتس باعث می شود ذره در امتداد خطوط میدان مغناطیسی در ^{مجله علمی پزشکی} **جنـــدی شـــاپور**

> یک مسیر دایرهای یا مارپیچی حرکت کند [۲۱]. هنگامی که یک مؤلفهی عمود ظاهر می شود، مانند واگرایی یا پراکندگی پرتو، نیروی لورنتس باعث می شود که الکترون در یک الگوی مارپیچی در اطراف محور میدان مغناطیسی حرکت کند. بنابراین، میدان مغناطیسی طولی باعث می شود که الکترون های فانتوم پراکنده شده به صورت جانبی در جهتی موازی با جهت میدان حرکت کنند [۱۴].

> در این سناریو، شعاع مداری الکترونهای ثانویه با معادلهی زیر (۴) داده می شود که با شعاع ژیروسکوپی الکترونهای ثانویه تحت شرایط میدان مغناطیسی عرضی متفاوت است.

> > $r = \frac{m(v\sin\theta)}{e^{B}} (0 < \sin\theta < 1)$ (*)

جایی که r شعاع ژیروسکوپی الکترونهای ثانویه (متر)، m جرم الکترون (کیلوگرم)، v سرعت الکترون (متر بر ثانیه)، e بار الکتریکی الکترون، B چگالی شار مغناطیسی (تسلا) و θ زاویهی برخورد الکترونهای ثانویه در میدان مغناطیسی طولی است؛ شعاع ژیروسکوپی الکترونهای ثانویه بسته به زاویهی برخورد θ، کوچکتر از شعاع مداری مسیر مارپیچی در میدان مغناطیسی طولی می شود.

هنگامی که الکترونهای ثانویه به هر دو طرف پخش میشوند، هم گرا میشوند و دُز را در نزدیکی محور پرتو افزایش میدهند. این هم گرایی «اثر تمرکز الکترون (EFE)» شناخته میشود و باعث کاهش گسترش الکترونهای ثانویه به دور از میدان تابش و در نتیجه، کاهش نیمسایه میشود [۱۰]. اندازهگیریهای واقعی [۱۴–۲۲–۲۳] افزایش دُز در نزدیکی مرکز محور پرتو و کاهش نیمسایه را تأیید میکنند. این مطالعه نتایج مشابهی را گزارش میدهد؛ مانند افزایش دُز به میزان ۵ درصد، بهویژه در ناحیهی بیلداپ (شکل ۵) و کاهش نیمسایه به میزان ۲۰ درصد (شکل ۶).

درحالی که محدوده ی جابه جایی محدود الکترون ها مزیت دُزیمتری نسبت به فوتون ها را فراهم می کند، نیم سایه ی وسیع پرتوهای الکترونی جلوگیری از آسیب به بافت نرمال اطراف ناحیه ی هدف را چالش برانگیز می کند. تحقیقات شبیه سازی شده با طرحهای آهن ربایی نظری و پرتوهای الکترونی تک انرژی اولیه، کاهش نیم سایه ی دُز الکترون را نشان داده است [۱۳, ۱۴]. این مطالعه همچنین، نشان می دهد که اعمال میدان مغناطیسی با کاهش الکترون های پراکنده ی جانبی (LSE) و افزایش EFE، دُز خارج از محور را کاهش می دهد.

نتيجه گيرى

مدل MC ما بهدرستی پارامترهای دُزیمتری ۱۸ MV-Varian LINAC را با منحرفکنندهی مغناطیسی محاسبه کرد. استفاده از منحرفکنندهی

مغناطیسی بدون تأثیر بر فوتونهای خروجی با حذف الکترونهای آلوده باعث کاهش دُز سطحی تا ناحیهی بیلداپ و دُز خارج از محور میشود. همچنین، MD تأثیر کمی در کاهش ناصافی و نیمسایهی پروفایلهای دُز سطحی دارد.

بررسی پارامترهای دریمتری پرتوهای الکترونی در حضور میدان مغناطیسی طولانی نشان میدهد که نیروی لورنتس نقش مهمی در مسیر حرکت ذرات دارد. هنگامی که سرعت اولیهی یک ذره دارای مؤلفهای عمود بر میدان مغناطیسی باشد، نیروی لورنتس باعث میشود که الکترون در یک الگوی مارپیچی در اطراف محور میدان مغناطیسی حرکت کند. در نتیجه، الکترونهایی که بهصورت جانبی پراکنده شدهاند، در جهتی موازی با جهت میدان حرکت میکنند. بنابراین، به دلیل میدان مغناطیسی طولی، پنومبرا و در خارج از محور کاهش یافت و همچنین، در سطحی در این حالت افزایش مییابد.

ملاحظات اخلاقي

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این مطالعه، از هیچ حیوان یا انسانی استفاده نشده است.

حامی مالی

این تحقیق هیچ کمک مالی خاصی از هیچ سازمان تأمین مالی در بخشهای عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

مفهوم سازی، روش شناسی: منصور ذبیح زاده;

نظارت، گردآوری داده ها، نرم افزار و تهیه پیش نویس اولیه: مرتضی هاشمی زاده , منصور ذبیح زاده؛

نگارش، بررسی و ویرایش: منصور ذبیح زاده، حجتالله شهبازیان، جعفر فتاحی اصل، مرضیه رشادتیان؛

تاييد نهايي: همه نويسندگان.

تعارض منافع

نویسندگان هیچ تضاد منافعی برای اعلام ندارند.

تشکر و قدردانی

این مطالعه با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، ایران (Grant No. CRC-0210) انجام شد.

Jundishapur

References

- Semwal M. Khan's the physics of radiation therapy. 6th ed. Wolters Kluwer (India) Pvt. Ltd., New Delhi; 2020.P.134. [DOI: 10.4103/jmp.JMP_17_20] [PMCID]
- [2] Kueng R, Oborn BM, Roberts NF, Causer T, Stampanoni MFM, Manser P, et al. Towards MR-guided electron therapy: Measurement and simulation of clinical electron beams in magnetic fields. Physica Medica. 2020;78:83-92. [DOI: 10.1016/j.ejmp.2020.09.001] [PMID]
- [3] Parsai El, Shvydka D, Pearson D, Gopalakrishnan M, Feldmeier JJ. Surface and build-up region dose analysis for clinical radiotherapy photon beams. Applied Radiation and Isotopes. 2008;66(10):1438-42. [DOI: 10.1016/j.apradiso.2008.02.089] [PMID]
- [4] Mesbahi A, Mehnati P, Keshtkar A. A comparative Monte Carlo study on 6MV photon beam characteristics of Varian 21EX and Elekta SL-25 linacs. International Journal of Radiation Research. 2007;5(1):23-30. [Link]
- [5] Medina AL, Teijeiro A, Salvador F, Medal D, Vazquez J, Salgado M, et al. Comparison between TG-51 and TRS-398: electron contamination effect on photon beam-quality specification. Physics in Medicine and Biology. 2004;49(1):17-32. [DOI: 10.1088/0031-9155/49/1/002] [PMID]
- [6] Yani S, Dirgayussa IGE, Rhani MF, Soh RCX, Haryanto F, Arif I. Monte Carlo study on electron contamination and output factors of small field dosimetry in 6 MV photon beam. Smart Science. 2016;4(2):87-94. [DOI: 10.1080/23080477.2016. 1195609]
- [7] Damrongkijudom N, Oborn B, Butson M, Rosenfeld A. Measurement of magnetic fields produced by a "magnetic deflector" for the removal of electron contamination in radiotherapy. Australasian physical & engineering sciences in medicine. 2006;29(4):321-7. [DOI: 10.1007/BF03178398] [PMID]
- [8] Zhu TC, Palta JR. Electron contamination in 8 and 18 MV photon beams. Medical physics. 1998;25(1):12-9. [DOI: 10. 1118/1.598169] [PMID]
- [9] Sjögren R, Karlsson M. Electron contamination in clinical high energy photon beams. Medical physics. 1996;23(11):1873-81.
 [DOI: 10.1118/1.597750] [PMID]
- [10] Yano M, Araki F, Ohno T. Geant4 Monte Carlo investigation of the magnetic field effect on dose distributions in low-density regions in magnetic resonance image-guided radiation therapy. Physica Medica. 2019;68:17-34. [DOI: 10.1016/j.ejmp. 2019.11.005] [PMID]
- [11] Mutic S, Dempsey JF. The ViewRay System: Magnetic Resonance– Guided and Controlled Radiotherapy. Seminars in Radiation Oncology. 2014;24(3):196-9. [DOI: 10.1016/j.semradonc.2014. 02.008] [PMID]
- [12] Roberts DA, Sandin C, Vesanen PT, Lee H, Hanson IM, Nill S, et al. Machine QA for the Elekta Unity system: A Report from the Elekta MR-linac consortium. Medical physics. 2021;48(5):e67e85. [DOI: 10.1002/mp.14764] [PMID] [PMCID]
- [13] Weinhous MS, Nath R, Schulz RJ. Enhancement of electron beam dose distributions by longitudinal magnetic fields: Monte Carlo simulations and magnet system optimization.

Scientific Medical Journal

Medical physics. 1985;12(5):598-603. [DOI: 10.1118/1.595681] [PMID]

- [14] Bielajew AF. The effect of strong longitudinal magnetic fields on dose deposition from electron and photon beams. Medical physics. 1993;20(4):1171-9. [DOI: 10.1118/1.597149] [PMID]
- [15] Litzenberg DW, Fraass BA, McShan DL, O'Donnell TW, Roberts DA, Becchetti FD, et al. An apparatus for applying strong longitudinal magnetic fields to clinical photon and electron beams. Physics in medicine and biology. 2001;46(5):N105-15. [DOI: 10.1088/0031-9155/46/5/401] [PMID]
- [16] Chen Y, Bielajew AF, Litzenberg DW, Moran JM, Becchetti FD. Magnetic confinement of electron and photon radiotherapy dose: a Monte Carlo simulation with a nonuniform longitudinal magnetic field. Medical physics. 2005;32(12):3810-8. [DOI: 10.1118/1.2011091] [PMID]
- [17] Ghila A, Steciw S, Fallone BG, Rathee S. Experimental verification of EGSnrc Monte Carlo calculated depth doses within a realistic parallel magnetic field in a polystyrene phantom. Medical Physics. 2017;44(9):4804-15. [DOI: 10.1002/ mp.12413] [PMID]
- [18] Goorley T, James M, Booth T, Brown F, Bull J, Cox LJ, et al. Initial MCNP6 Release Overview. Nuclear Technology. 2012;180(3): 298-315. [DOI: 10.13182/NT11-135]
- [19] Goorley T. MCNP6. 1.1-beta release notes. LA-UR-14-24680; 2014. [Link]
- [20] Bull J. Magnetic Field Tracking Features in MCNP6. LA-UR-11-00872, Los Alamos National Laboratory; 2011. [Link]
- [21] Kelner SR, Prosekin AY, Aharonian FA. Synchro-curvature radiation of charged particles in the strong curved magnetic fields. The Astronomical Journal. 2015;149(1):33. [DOI: 10. 1088/0004-6256/149/1/33]
- [22] Oborn BM, Gargett MA, Causer TJ, Alnaghy SJ, Hardcastle N, Metcalfe PE, et al. Experimental verification of dose enhancement effects in a lung phantom from inline magnetic fields. Radiotherapy and oncology : journal of the European Society for Therapeutic Radiology and Oncology. 2017;125(3):433-438. [DOI: 10.1016/j.radonc.2017.09.012] [PMID]
- [23] Alnaghy SJ, Begg J, Causer T, Alharthi T, Glaubes L, Dong B, et al. Technical Note: Penumbral width trimming in solid lung dose profiles for 0.9 and 1.5 T MRI-Linac prototypes. Medical physics. 2018;45(1):479-87. [DOI: 10.1002/mp.12680] [PMID]